

K I T E E

Opiskeluhoitosuunnitelma

Sisällys

JOHDANTO

1 ARVIO OPISKELUHUOLLON PALVELUIDEN KOKONAISTARPEESTA

2 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

2.1 Opiskeluhoollon työryhmät ja niiden toiminta

2.2 Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämisessä

2.3 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

3 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

4 POISSAOLOJEN SEURAAMINEN JA NIIHIN PUUTTUMINEN

5 TUPAKKATUOTTEIDEN, ALKOHOLIN JA MUIDEN PÄIHTEIDEN KÄYTÖN EHKÄISEMINEN JA KÄYTTÖÖN PUUTTUMINEN

6 SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

7 TOIMINTA ÄKILLISISSÄ KRIISEISSÄ JA UHKA- JA VAARATILANTEISSA

JOHDANTO

Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja koko kouluuyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja oppilaiden osallisuutta. Samanaikaisesti turvataan varhainen tuki sitä tarvitseville.

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhuollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhuollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta).

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten suunnitelmassa on oppilaitoskohtaisesti seuraavat tiedot:

- 1) arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista;
- 2) oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi;
- 3) yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa;
- 4) suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi 6 §:n mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän on seurattava opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista oppilaitoksissa ja tarkistettava sitä tarvittaessa.

1 ARVIO OPISKELUHUOLLON PALVELUIDEN KOKONAISTARPEESTA

Kiteellä esiopetusta järjestetään neljässä eri yksikössä. Perusopetusta järjestetään neljässä eri koulussa, Arppen ja Kesälahden koulussa vuosiluokille 1-9 ja Puhoksen sekä Hutsin koulussa vuosiluokille 1-6. Valmistavaa opetusta järjestetään Arppen ja Kesälahden kouluissa. Kiteen lukiossa järjestetään lukiokoulutusta.

Suurimmassa perusopetuksen yksikössä Arppen koulussa opiskeluhoillon palvelut on suunniteltu olevan saavutettavissa päivittäin. Muissa yksiköissä terveydenhoitajan ja kuraattorin palvelut ovat saatavilla 1-3 päivänä viikossa. Kouluterveydenhoitajan palvelut eivät ole edellisen lukuvuoden aikana toteutuneet suunnitellusti, minkä vuoksi resurssi on ollut riittämätön. Koulupsykologin palveluiden riittävä saatavuus on myös ollut haasteellista.

2 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Yhteisöllinen opiskeluhoolto edistää oppimista ja hyvinvointia sekä yhteisön hyvää vuorovaikutusta ja osallisuutta. Yhteisöllinen opiskeluhoolto tukee koko oppilaitosyhteisöä ja on ensisijainen opiskeluhoillon työmuoto. Yhteisöllisessä työssä kehitetään ja edistetään oppimisympäristön terveellisyyttä, esteettömyyttä ja turvallisuutta sekä koko yhteisön hyvinvointia. Siihen kuuluvat myös oppilaitoksen toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on suunnitelmallista ja tavoitteellista työtä oppilaitoksen arjessa. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteuttavat kaikki oppilaitoksen toimijat. Yhteisöllinen opiskeluhoiltotyö suunnataan usein kaikille yhteisön jäsenille, mutta sitä voidaan myös kohdentaa tietyille luokka-asteille tai ryhmille, esimerkiksi koulun aloittamis- tai päättämisvaiheeseen tai yhteisesti tunnistettuun ongelmaan.

Oppilaitosten jäsenten keskinäisen vuorovaikutuksen tukeminen ja tunne- ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen sekä ryhmien hyvästä ilmapiiristä huolehtiminen edistävät työrauhaa. Toiminnallisten ja luovuutta edistävien menetelmien käyttö opetuksessa sekä ennakointi ja kiireettömyys opetustyön järjestämisessä vahvistavat yhteisön hyvinvointia. Kaikissa Kiteen perusopetuksen yksiköissä kehitetään koulun toimintakulttuuria ProKoulu-periaatteiden mukaisesti.

Opiskeluhooltotyön ja oppilaiden oikeuksien lainmukainen toteutuminen varmistetaan ennakoivalla johtamisella, joka perustuu ajantasaiseen tietoon oppilaiden oppimisesta, terveydestä ja hyvinvoinnista sekä opiskeluhollost ja oppilaitoksesta toimintaympäristönä. Monialainen yhteistyö ja opiskeluhoillon johtaminen kokonaisuutena luovat edellytykset sille, että oppilaalle tarjottava tuki on oikea-aikaista, yhdenvertaista ja että opiskeluhoolto on lapsi- ja nuorilähtöistä. Kouluterveyskyselyiden tuloksia tarkastellaan vuosittain yksiköittäin ja laajemmin koko kaupungin tasolla.

2.1. Opiskeluhoillon työryhmät ja niiden toiminta

Opetuksenjärjestäjän monialainen opiskeluhoillon ohjausryhmä

Kuntakohtainen opiskeluhoillon ohjausryhmä vastaa opiskeluhoiltotyön yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista opetuksenjärjestäjän tasolla. Ohjausryhmä antaa linjaukset esiopetuksen ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhoillon toteuttamiseksi koko kunnan alueella. Kunnan opiskeluhoillon ohjausryhmään kuuluvat sivistysjohtaja, Kiteen kaupungin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen koulujen rehtorit, erityisopetuksen opettajajäsen, varhaiskasvatuksen päällikkö ja nuoriso-ohjaaja, hyvinvointialue Siun Soten ja koulutuskuntayhtymä Riverian edustaja. Ryhmän koollekutsujana toimii sivistysjohtaja.

Oppilaitoskohtainen opiskeluhoiltoryhmä

Jokaisessa yksikössä on oma opiskeluhoiltoryhmä, joka suunnitellen ja ennakoiden pyrkii edistämään oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia, terveyttä ja oppimista. Samalla ehkäistään ongelmien syntymistä. Ryhmässä suunnitellaan, miten omassa yksikössä tarjotaan matalan kynnyksen tukea oppilaan ja opiskelijoiden kohtaamisessa ja vahvistetaan oppilaiden ja opiskelijoiden sekä huoltajien osallisuutta sekä lisätään yhteisöllisyyttä. Ryhmän tehtävä on myös tiedottaa henkilökunnalle, oppilaille ja opiskelijoille, huoltajille ja muille sidosryhmille yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon toteuttamisesta. Oppilaitoskohtainen opiskeluhoiltoryhmä kokoontuu vähintään 2 kertaa lukukaudessa.

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoiltoryhmän kokoonpano vaihtelee yksiköittäin. Ryhmän koollekutsujana toimii rehtori/yksikön johtaja. Jäseniä voivat olla mm. apulaisrehtori, erityisopettaja, opinto-ohjaaja kuraattori, terveydenhoitaja, oppilaiden tai opiskelijoiden edustaja, huoltajien edustaja sekä nuoriso-toimen edustaja.

2.2 Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämisessä

Opiskeluhuollon ohjausryhmä ja oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitotyöryhmät tekevät yhteistyötä eri tahojen kanssa; poliisi, nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, seurakunta, MLL, SPR, 4H, perusterveydenhuolto, sosiaalityö, urheiluseurat sekä vastaavat yhteistyötahot. Nuorisolain mukainen Keski-Karjalan nuorten palvelu- ja ohjausverkosto alueen kokoontuu säännöllisesti.

Nuoriso-ohjaaja tai koulunuorisotyöntekijä on kouluilla viikoittain. Koulunuorisotyötä kehitetään hankerahoituksen mahdollistamana lukuvuonna 2023-2024. Koulunuorisotyöhön sisältyy mm. oppilaskunnan hallituksen toiminnan kehittäminen ja muu osallisuuskasvatus, mukanaolo kiusaamista ehkäisevässä toiminnassa, teemapäiviä ja tapahtumia, keskusteluapua ja vapaamuotoista läsnäoloa nuorten keskuudessa, ohjattua välituntitoimintaa sekä koulunuorisotilan pyörittämistä. Ohjaajat voivat järjestää myös muuta sosiaalisia prosesseja tukevaa ohjaustoimintaa.

Etsivä nuorisotyöntekijä tekee yhteistyötä peruskoulun ja erityisesti yläkoululaisten kanssa sekä luki-ossa. Etsivä nuorisotyöntekijä tekee yhteistyötä mm. opinto-ohjaajan ja terveystiedon opettajan kanssa, ja hän antaa myös elämänhallinta-asioihin liittyvää ohjausta. Etsivään nuorisotyöhön tutustutaan jo peruskoulussa, sillä se on tärkeä voimavara, jos jatko-opiskeluissa tai muussa nuoruuden elämänvaiheessa tulee tuen tarpeita.

Sosiaalityöntekijä ja perhetyöntekijä tekevät yhteistyötä peruskoulun kanssa. He ovat mukana sopimuksen mukaan yksilöllisen oppilashuollon toimissa.

2.3 Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Oppilaitosten toimintakulttuurin kehittämisellä pyritään vahvistamaan yhteisöön kiinnittymistä ja ennaltaehkäisemään poissaoloja.

Opetuksenjärjestäjällä on velvollisuus seurata oppilaiden poissaolomääriä. Kiteen kaupungin perusopetuksessa on käytössä seuraavanlaiset käytänteet poissaolojen seuraamisessa:

- Vuosiluokat 1-6: 50 h/Vuosiluokat 7-9: 60 h:
 - Luokanopettaja/luokanvalvoja keskustelelee poissaoloista oppilaan ja huoltajan kanssa.

- Mietitään yhdessä, onko tarvetta toimenpiteille, esim. tukiopetus.
- 100 h:
 - Luokanopettaja/-valvoja on yhteydessä huoltajaan sekä opiskeluhuollon henkilöstöön ja tarvittaessa pidetään huoltajapalaveri tai kutsutaan koolle yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä.
 - Mietitään yhdessä, onko tarvetta toimenpiteille.
- 150 h:
 - Luokanopettaja/-valvoja kutsuu koolle yksilökohtaisen oppilashuoltoryhmän koolle, pohditaan yhdessä toimenpiteitä.
 - Jos kyseessä on selvittämättömiä poissaoloja, niin tehdään lastensuojeluilmoitus.

2.4 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Kouluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta seurataan jatkuvasti. Oppilaitoskohtainen opiskelu- huoltoryhmä seuraa kouluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointiin liittyviä asioita. Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin laajempi tarkastus suoritetaan kolmen vuoden välein. Viranomaistaholta koulun terveellisyttä ja turvallisuutta seurataan säännöllisillä palotarkastuksilla, terveystarkastajan valvontakäynneillä, työterveyshuollon työpaikkaselvityksillä sekä AVI:n työsuojelutarkastuksilla.

Jos sisäilman laadussa epäillään ongelmia, kunnanhallituksen nimeämä sisäilmatyöryhmä ottaa asian käsittelynsä. Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti henkilökunnan työhyvinvointia seurataan työhyvinvointikyselyllä 3 vuoden välein.

3 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon sisältyvät yksittäiselle oppilaalle annettavat kouluterveydenhoitajan, koululääkärin, kuraattorin ja psykologin palvelut sekä monialaisessa asiantuntijaryhmässä toteutettava yksilökohtainen opiskeluhoolto. Asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaan. Tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista.

Yksilökohtainen opiskeluhoito on oppilaalle ja perheelle aina vapaaehtoista, ja ammattilaiset osallistuvat työskentelyyn oppilaan tai huoltajan suostumuksella. Oppilaan näkemykset huomioidaan häntä koskevissa asioissa iän ja kehitystason mukaisesti.

4 TUPAKKATUOTTEIDEN, ALKOHOLIN JA MUIDEN PÄIHTEIDEN KÄYTÖN EHKÄISEMINEN JA KÄYTTÖÖN PUUTTUMINEN

Eri koulutusasteilla toteutetaan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti päihdekasvatusta, jonka lisäksi yhteistyökumppaneita hyödyntäen järjestetään päihdekasvatukseen liittyviä teemapäiviä. Ehkäisevän päihdetyön osalta Kitee kaupunki tekee yhteistyötä hyvinvointialue Siun Soten ja Pohjois-Karjalan kansanterveys ry:n kanssa.

5 SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

Oppilaitoksissa noudatetaan hyviä käytöstapoja. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä eivät ole hyvää käytöstä. Väkivaltaiseen, häiritsevään ja kiusaavaan käytökseen puututaan ja asiat pyritään selvittämään mahdollisimman pian. Oppilaitoksissa on järjestyssäännöt, joita noudatetaan. Säännöissä on erilliset kohdat kiusaamisesta ja ilkivallasta. Oppilaitosten henkilökuntaa on koulutettu ja ohjeistettu mahdollisten ulkopuolelta tulevien väkivallan uhkatilanteiden varalta.

Kaikki Kiteen perusopetuksen koulut ovat KiVa-kouluja ja kiusaamiseen puututaan mallin mukaisesti. Kaikille luokille suoritetaan kerran lukukaudessa kiusaamiskartoituskysely, jonka perusteella voidaan ryhtyä myös toimenpiteisiin. Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan aikuisen tulee puuttua näkemiinsä tai tietoonsa tulleisiin kiusaamistilanteisiin.

6 TOIMINTA ÄKILLISISSÄ KRIISEISSÄ JA UHKA- JA VAARATILANTEISSA

Oppilaitosten henkilökuntaa on ohjeistettu äkillisten uhka- ja vaaratilanteissa toimimista varten ja ohjekansiot löytyvät jokaisesta yksiköstä. Yhteistyötä tehdään poliisin, pelastuslaitoksen ja hyvinvointialue Siun Soten kriisipäivystyksen kanssa. Kriisiapua toteutetaan tapauskohtaisesti.

KITEE

KITEE

